

TYPLOKAL SVERIGE DEL 1.

Av Rolf H Lindén

Vid genomläsning av Hey's Mineral Index tredje utgåvan kan man konstatera att 139 av IMA godkända mineral har sin typlokal någonstans i Sverige. Av dessa är 89 st med typlokal inom nuvarande Filipstads kommun och 64 av dessa har sin typlokal från en enda gruva nämligen LÅNGBAN

I en serie artiklar ämnar jag presentera dessa mineral med angivande av typlokal, formel och vem som skrivit den artikel som krävs för ett godkännande som typmineral.

Förkortningar som användes:

GFF Geologiska Föreningens

Förhandlingar

Romerska siffror efter mineralnamnet
betecknar systematikklasser enligt Klockmann-Rahmdohr-Strunz

I	Element
II	Sulfider och Sulfosalter
III	Halogener
IV	Oxider
V	Karbonater och borater
VI	Sulfater
VII	Fosfater
VIII	Silikater
IX	Organiska föreningar

Mineral: Adelit (VII)

Typlokal: Nordmark och Långban

Formel: $\text{CaMg}(\text{AsO}_4)\text{OH}$

Kristallsystem: Orto

Artikel: H Sjögren GFF 13 781

Mineral: Akrochordit(VII)

Typlokal: Långban

Formel: $\text{Mn}_4\text{Mg}(\text{AsO}_4)_2(\text{OH})_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$

Kristallform: Mono

Artikel: G. Flink GFF 44 773 o 776 G.

Moore Ark. Min.geol 4 425

Mineral: Allaktit (VII)

Typlokal: Nordmark (Moss-gruvan)

Formel: $\text{Mn}^7(\text{AsO}_4)(\text{OH})_8$

Kristallform: Mono

Artikel: A Sjögren (1884) GFF 7 425

Mineral: Arsenoklasit (VII)

Typlokal: Långban

Formel: $(\text{AsO}_4)_2(\text{OH})_4$

Kristallform: Orto

Artikel: G Aminoff (1931) Kungl. Sv VetakHandl Serie 3,9 no 5 s 52

Mineral: Attakolit (VII)

Typlokal: Västanå

Formel:

$(\text{Ca},\text{Mn},\text{Sr},\text{Fe})_3\text{Al}_6(\text{PO}_4)_5(\text{SiO}_4)_2 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$

Kristallform: Orto

Artikel: CW Blomstrand priv till JD Dana (1868)

O Gabrielsson och P Geijer (1964) Arkiv Min Geol 3 537

Mineral: Augelit (VII)

Typlokal: Västanå

Formel: $\text{Al}_2(\text{PO}_4)(\text{OH})_3$

Kristallform: Mono

Artikel: CW Blomstrand (1868) Öfv K. Vet Ak Förh 25 199

Mineral: Barylit (VIII)

Typlokal: Långban

Formel: $\text{BaBe}_2\text{Si}_2\text{O}_7$

Kristallform: Orto

Artikel: CW Blomstrand (1876) GFF 3 128

Mineral: Barylsilit (VIII)

Typlokal: Harstigen

Formel: $\text{Pb}_8\text{Mn}(\text{Si}_2\text{O}_7)_3$

Kristallform: Trigonal

Artikel: A Sjögren och CH Lundström (1888) Öfv K VetAk Förh 45 7

Mineral: Bastnäsit-(Ce) (V)

Typlokal: Bastnäs

Formel: (Ce,La)(CO₃)F
Kristallform: Hexagonalt
Artikel: JJ Hout (1841) Nouv. Man Complet Min 1 296
Korrigerad av F Zirkel (1881) Neumanns Elem. Min 11:e ed 11

Mineral: Bergslagit (VII)

Typlokal: Långban
Formel: CaBeAsO₄OH
Kristallform: Mono
Artikel: S Hansen, L Fälth, O V Petrsen och O Johnsen (1984) Neues Jahrb. Min. s 257

Mineral: Berlinit (VII)

Typlokal: Västana
Formel: AlPO₄
Kristallform: Trigonalt
Artikel: CW Blomstrand (1868) Öfv Sv Vet Ak Förh 25 198

Mineral: Berzelianit (II)

Typlokal: Skrikerum
Formel: Cu₂Se
Kristallform: Kubiskt
Artikel: JD Dana (1850) Syst. Min 3:e ed s 509
JJ Berzelius (1818) Afh. Fys.kem.Min 6 144

Mineral: Berzeliit (VII)

Typlokal: Långban
Formel: (Ca,Na)₃(Mg,Mn)₂(AsO₄)₃
Kristallform: Kubiskt
Artikel: OB Kühn (1849) Ann.Chem Pharm 34 211

Mineral: Blatterit (V)

Typlokal: Nordmark

Formel: (Mn²⁺,Mg)₂(Mn³⁺,Sb³⁺,Fe³⁺)(BO₃)O₂
Kristallform: Orto
Artikel: G Raade, MH Mladeck, VK Din, AJ Criddle och CJ Stanley (1988) Neues Jahrbuch Min s121

Mineral: Blixit (III)

Typlokal: Långban
Formel: Pb₂(O,OH)₂Cl₂
Kristallform: Orto
Artikel: O Gabrielsson, A Parwell och FE Wickman (1958) Arkiv Min Geol 2 411

Mineral: Botryogen (VI)

Typlokal: Falun
Formel: MgFe³⁺(SO₄)₂OH*7H₂O
Kristallform: Mono
Artikel: W Haidinger (1828) Ann Phys Chem (pogg) 12 491

Mineral: Brandtit (VII)

Typlokal: Harstigen
Formel: Ca₂(Mn,Mg)(As₂O₄)*2H₂O
Kristallform: Mono
Artikel: A E Nordenskiöld (1888) Öfv K Vet-Akad Förh Sthlm 45 418

Mineral: Bromellit (IV)

Typlokal: Långban
Formel: BeO
Kristallform: Hexagonalt
Artikel: G Aminoff Zeits.Krist 62 113

Mineral: Caryinit (VII)

Typlokal: Långban
Formel:(Ca,Na,Pb)₃(Mn,Mg,Fe³⁺)₄(AsO₄)₄
Kristallform: Mono
Artikel: CH Lundström (1874) GFF 2 178

Ope heile året

– med mykje nytt og spennande frå
årets innkjøpsrunder. Ring – eller skriv
oss – vi sender gjerne liste!

FOSSHEIM STEINSENTER
N-2686 LOM
Tlf. 61 21 14 60

FJELL-NOREG
Storgt. 46, 2600 Lillehammer
Tlf. 61 26 34 66